

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมและจิตวิทยาของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวนทั้งสิ้น 3,900 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการจับฉลาก(Lottery Method) เลือกคณะ และได้กลุ่มสาขาละ 2 คณะ คือ

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์
3. กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์

รวม 1,280 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) โดยเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Selection of Sample Size) ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ของ Hendel ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 437 คน (ถนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2541, หน้า 116-118.) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปตามคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 460 ชุด และได้รับกลับคืน 455 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.91 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List)ซึ่งได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชา

ตอนที่ 2 การรับรู้บรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยในสถาบันมีทั้งหมด 4 ด้าน จำนวน 24 ข้อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 12 ข้อ และทัศนคติต่อการเรียนจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามแบบของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมาก ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและจิตวิทยา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้คือ

1.ศึกษาวัตถุประสงค์และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกำหนดเนื้อหาในด้านที่ต้องการจะศึกษาลักษณะทางสังคมและจิตวิทยา และสร้างแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

3.หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดยนำแบบสอบถามตามที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 60 ชุด และแบบสอบถามตอนที่ 2 การรับรู้บรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.75 และทัศนคติต่อการเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากประธานกรรมการที่ปรึกษาการค้ำคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงคณบดีแต่ละคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 437 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปตามคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 460 ชุด ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 455 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.91 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows โดยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของเกณฑ์การวิเคราะห์

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ด้านการรับรู้ความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (บุญส่ง นิลแก้ว, 2541, หน้า 146)

- 1.00 – 1.49 แปลว่า นักศึกษามีการรับรู้ความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 แปลว่า นักศึกษามีการรับรู้ความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย
- 2.50 – 3.49 แปลว่า นักศึกษามีการรับรู้ความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง
- 3.50 – 4.49 แปลว่า นักศึกษามีการรับรู้ความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก
- 4.50 – 5.00 แปลว่า นักศึกษามีการรับรู้ความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษาและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ด้านทัศนคติต่อการเรียน (บุญส่ง นิลแก้ว , 2541 , หน้า 146)

1.00 – 1.49 แปลว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนไม่ดีที่สุด

1.50 – 2.49 แปลว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนไม่ดี

2.50 – 3.49 แปลว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนเป็นกลาง

3.50 – 4.49 แปลว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนดี

4.50 – 5.00 แปลว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนดีที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่าหรือเท่ากับ	1.00 หมายถึง	มีการกระจายน้อย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า	1.00 หมายถึง	มีการกระจายมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะทางสังคมและจิตวิทยา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบลักษณะทางสังคมและจิตวิทยาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

(One way ANOVA) จำแนกตามเพศ และกลุ่มสาขา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ